

Handläggare: Anders Häregård
Telefon: 08-508 25 055

Till
Socialtjänstnämnden

Svar på remiss om motion från Stefan Nilsson (mp): Alkoholfritt i Stockholms krogvärld mellan klockan 03.00 och 11.00

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Socialtjänstnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till Kommunstyrelsen.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Stefan Nilsson (mp) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att inga serveringstillstånd med serveringstider som ligger mellan 03.00 och 11.00 ska beviljas. I en internationell storstad som Stockholm kommer det alltid att finnas en publik som vill roa sig sent på nätterna. Det kan därför inte uteslutas att den situation som fanns i början av 1990-talet med svartklubbar skulle uppstå igen om de sena serveringstiderna togs bort. Förvaltningen föreslår att socialtjänstnämnden lämnar detta tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Stefan Nilsson (mp) om ”Alkoholfritt i Stockholms krogvärld mellan klockan 03.00 och 11.00” till Socialtjänstnämnden. Remisstiden sträcker sig till den 3 november. Ärendet har även remitterats till stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Farsta, samt Stadsledningskontoret.

Ärendet har beretts inom kansliavdelningen.

Motionen i sammanfattning

Motionären föreslår att inga serveringstillstånd med serveringstider som ligger mellan 03.00 och 11.00 ska beviljas. Enligt uppgifter från polisen sammanhänger våldsbrottsligheten i Stockholm city på helgerna med att många restauranger har öppet till 05.00. Detta leder i sin tur till en minskning av polisens resurser för viktigt förebyggande polisarbete på andra tider under veckorna. Motionären menar att en ändring av riktlinjerna så att tillstånd att servera alkohol upphör senast klockan 03.00 kraftigt skulle reducera våldsbrottsligheten på helgerna. Mänskligt lidande skulle minska, trycket på akutsjukvården skulle bli lägre och polisen skulle få mer resurser att arbeta brottsförebyggande.

Förvaltningens synpunkter

Stefan Nilsson tar i sin motion upp en viktig och ständigt aktuell fråga i samband med serveringstider efter klockan 01.00, nämligen sambandet mellan alkoholservering och våld. Han refererar till polisens statistik och resursanvändning.

Sambandet mellan sena serveringstider och våld på allmän plats är tydligt. Nöjesställen med alkoholservering efter klockan 03.00 drar till sig publik från hela staden. I praktiken finns nu endast ett tiotal sådana serveringsställen i Stockholms stad, vilket gör att personer som druckit på andra ställen tidigare på kvällen koncentreras på en liten yta. Då uppstår ofta våldssituationer, framför allt vid sammanstötningar mellan för varandra okända personer i gatumiljön och då alltför berusade personer inte beviljas tillträde till serveringslokalerna.

Vad gäller serveringstidens längd stadgas i 6 kap. 4 § alkohollagen att servering av alkoholdrycker ska avslutas senast klockan 01:00 om inte tillståndsmyndigheten beslutar annat. Reglerna om serveringstider utgör en inte oväsentlig del av den svenska alkoholpolitiken och sociala hänsyn ska därför ha klart företräde framför affärsmässiga eller konkurrensmässiga sådana. Tillståndsmyndigheten måste i varje enskilt fall bedöma riskerna för olägenheter i samband med utsträckt serveringstid. Kommunen har möjlighet att i egna riktlinjer reglera vissa delar av

Svar på remiss om motion från Stefan Nilsson (mp): Alkoholfritt i Stockholms krogvärld mellan klockan 03.00 och 11.00

tillståndsgivningen, till exempel serveringstid utanför normaltiden. Därutöver kan kommunen vid tillståndsgivningen meddela de villkor som behövs, exempelvis genom att villkora om förordnade ordningsvakter eller utbildning i ansvarsfull alkoholservice för personalen.

Stockholms stads riktlinjer för serveringstillstånd reviderades tidigare i år på uppdrag av den nuvarande majoriteten i Stadshuset. Kommunfullmäktige beslöt då, på socialtjänstnämndens förslag, att den dittillsvarande årliga omprövningen av senare serveringstider än till klockan 03.00 skulle tas bort. Med det beslutet som grund har de serveringsställen som hade sena tider fått stadigvarande tillstånd med samma villkor som tidigare.

Förslaget att låta ett antal restauranger ha öppet fram till 05.00 kom ursprungligen från polisen och genomfördes i början av 1990-talet av länsstyrelsen som var den dåvarande tillståndsmyndigheten. Vid kommunens övertagande av tillståndsgivningen 1996 fanns 33 serveringsställen med sen serveringstid (efter 03.00) på prov. Bakgrunden till försöksverksamheten var att man ville stävja en omfattande verksamhet med svartklubbar.

Förutom vid trafikservice förekommer inga stadigvarande serveringstillstånd med tidigare serveringstid än 11.00 i Stockholms stad, med ett undantag. Ett hotell med en mycket stor andel internationella gäster har givits tillstånd att servera vin (champagne) till frukost. Tillståndet gäller i en lokal där man har frukost av mycket exklusivt slag med bordsservice. I ett särskilt yttrande från majoriteten i tillståndsutskottet uttrycktes att detta beslut inte ska ses som prejudicerande.

Det är enligt förvaltningens uppfattning orimligt att lasta de tillståndshavare som har sena serveringstider för allt det våld som uppstår i centrala delar av staden på helgnätterna. Visst drar dessa serveringsställen till sig en stor publik, och visst har en del av dem druckit alldeles för mycket alkohol, men det problemet skulle inte försvinna helt om 05-tiderna togs bort. Förvaltningens uppfattning är att de tillståndshavare som numera har serveringstillstånd efter klockan 03.00 arbetar seriöst med att servera alkohol på ett ansvarsfullt sätt, även om det ibland händer att alltför berusade personer uppehåller sig även inne på de ställena. Det huvudsakliga problemet med 05-ställena är dock deras attraktionskraft och de problem som det skapar utanför på gatan.

Frågan är hur staden ska balansera de delvis motstående intressena av hänsynstagande till de alkoholpolitiska skyddsaspekterna gentemot Stockholms vilja att vara en stad med ett attraktivt nöjesliv. Hittills har staden valt att reglera

Svar på remiss om motion från Stefan Nilsson (mp): Alkoholritt i Stockholms krogvärld mellan klockan 03.00 och 11.00

de sena tiderna genom villkor och utökad tillsyn, arbeta förebyggande med utbildning m m samt en fördjupad bransch- och myndighetssamverkan.

I en internationell storstad som Stockholm kommer det alltid att finnas en publik som vill roa sig sent på nätterna. En utveckling där alla dessa nöjeslystna personer skulle gå hem och sova efter klockan 03.00 förefaller osannolik. Det kan därför inte uteslutas att situationen med svartklubbar skulle uppstå igen om de sena serveringstiderna togs bort.

Ur ett brottsförebyggande och socialt perspektiv vore det också olyckligt om kontrollen över alkoholserveringen skulle gå förlorad. Svartklubbar står per definition utanför myndigheternas kontroll. Helt illegala nattklubbar följer inte heller andra regler, exempelvis skulle en brand i en för ändamålet olämplig festlokal kunna få förödande konsekvenser. Dessutom är sådana verksamheter en grogrund för kriminella gäng, och därmed en mycket olämplig ungdomsmiljö.

Förvaltningen anser också att det är olämpligt att villkoren för restaurangföretagare ändras alltför ofta. Det är stor konkurrens mellan nöjesställena och att få en sen tid innebär en stor fördel för en tillståndshavare. Det går inte att återkalla tider som givits stadigvarande utan att ha grund för det i det enskilda fallet, att bara hänvisa till våldssituationen i allmänhet räcker inte. Det innebär att förändrade regler riskerar att snedvrider konkurrensen på ett otillbörligt sätt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår förvaltningen att socialtjänstnämnden lämnar detta tjänsteutlåtande som svar på motionen.